

**PROTOCOL D'ACTUACIÓ
DAVANT DELS FEMINICIDIS
2026**

Ajuntament de L'Hospitalet

Índex

1. Introducció	4
2. Justificació	5
3. Objectius	5
4. Àmbit d'aplicació i definicions	6
5. Activació del Protocol	7-8-9
Fase 1: Emergència - Detecció i activació	
Fase 2: Intervenció integral (post-crisi	
Fase 3: Seguiment	
6. Comunicació institucional i pública	9
7. Prevenció i sensibilització	10
8. Conclusió	10
9. Legislació de Referència	11

1.

Introducció

L'Ajuntament de L'Hospitalet de Llobregat, com a institució pública compromesa amb la defensa dels drets humans i la igualtat efectiva entre dones i homes, assumeix la responsabilitat de garantir una resposta institucional àgil, coordinada i amb perspectiva de gènere davant dels femicidis i les seves manifestacions. Aquesta responsabilitat s'emmarca en el compliment de la Llei 5/2008, del dret de les dones a erradicar la violència masclista, modificada per la Llei 17/2020, així com en el *Protocol d'actuació davant dels femicidis de la Generalitat de Catalunya* (novembre 2024), que estableix els estàndards d'intervenció amb diligència deguda.

El femicidi és la forma més extrema de violència masclista, una expressió brutal de la desigualtat estructural que encara persisteix en la nostra societat. El present protocol recull les línies d'actuació municipals davant d'aquestes situacions amb l'objectiu de prevenir, protegir, intervenir i reparar de manera integral, i de fer-ho amb especial atenció als drets de les víctimes indirectes –infants, familiars i entorn– així com al conjunt de la comunitat afectada.

Aquest document respon a la necessitat de disposar d'un instrument propi i adaptat al territori que permeti una actuació efectiva dels serveis municipals (socials, policials, sanitaris, educatius i jurídics) i estableix les fases i mecanismes de coordinació local davant de qualsevol situació de femicidi o temptativa esdevinguda a la ciutat. A més, recull mesures preventives, accions de sensibilització, i criteris per a la comunicació institucional respectuosa i no revictimitzadora.

Amb aquest protocol, l'Ajuntament reafirma el seu compromís per una ciutat lliure de violències masclistes, posant les polítiques públiques al servei de la vida, la memòria, la reparació i la justícia feminista.

Tots aquells aspectes que puguin generar dubtes d'interpretació, complementarietat o desenvolupament addicional del present protocol municipal s'han d'entendre sempre subordinats a allò que estableix el document de referència de país: *Protocol d'actuació davant dels femicidis (2024)* de la Generalitat de Catalunya. Aquest protocol constitueix el marc normatiu i operatiu principal, i és d'aplicació preferent en allò que no quedi especificat o requereixi aclariment.

2.

Justificació

La Llei 5/2008, del dret de les dones a erradicar la violència masclista (modificada per la Llei 17/2020), estableix el marc legal i imposa als poders públics l'obligació de “prevenir, investigar, perseguir, castigar i reparar adequadament” els actes de violència contra les dones. Aquest marc jurídic introdueix el concepte de femicidi com a forma extrema de violència contra les dones, justament per la irreversibilitat del dany causat. En aquest sentit, la llei catalana ha introduït aquest terme i l'ha definit com: “els assassinats i homicidis de dones per raó de gènere, les induccions al suïcidi i els suïcidis com a conseqüència de la pressió i violència exercida ca a la dona” (article 5.4tg) de la Llei 5/2008, modificada per la Llei 17/2020). Seguint el principi de diligència deguda i la responsabilitat institucional, l'Ajuntament ha d'activar aquest protocol per garantir una resposta ràpida i coordinada davant de qualsevol cas de femicidi (incloent-hi homicidis vinculats i temptatives) ocorregut al municipi. L'objectiu és no només sancionar l'agressor, sinó prevenir nous casos, reparar el dany a la víctima i al seu entorn, i assegurar els drets de totes les dones afectades. El protocol s'inscriu en les obligacions legals (Llei 5/2008, Llei 17/2020) i en les recomanacions de la Comissió Nacional per a una Intervenció Coordinada contra les Violències Masclistes (CNVM), coordinada pel Departament d'Igualtat i Feminismes de la Generalitat.

3.

Objectius

- Garantir una resposta institucional coordinada i efectiva davant de qualsevol cas de femicidi o temptativa.
- Assegurar la protecció i reparació de les víctimes indirectes, especialment infants i persones dependents.
- Fer més efectiva la detecció i resposta municipal amb perspectiva de gènere i interseccionalitat.
- Generar canvis estructurals i culturals per garantir la no-repetició.

4.

Àmbit d'aplicació i definicions

Aquest protocol és d'aplicació obligatòria a tot l'àmbit municipal davant de feminicidis (assassinats i homicidis de dones per raó de gènere) i les seves derivades –incloent-hi feminicidis vinculats i temptatives– ocorreguts dins del terme municipal de L'Hospitalet. Es defineixen les tipologies següents (segons la Llei 5/2008 i el protocol general de Catalunya):

Tipologia	Descripció	Subjectes afectat
Feminicidi	Els assassinats i homicidis de dones per raó de gènere, inducció al suïcidi i suïcidi com a conseqüència de la pressió i la violència exercida (article 5 quart g de la Llei 5/2008 del dret de les dones a erradicar la violència masclista).	Dones (totes les edats, incloses trans)
Feminicidi vinculat	Els assassinats i homicidis d'una persona propera a una dona en situació de violència masclista que es produeixen com a extensió o conjuntament a aquesta violència.	Qualsevol persona quan la seva mort violenta s'hagi produït en un context de violència masclista per part d'un agressor, així com en altres circumstàncies com la seva defensa
Assassinats i homicidis masclistes a fills i filles violència vicària	Els assassinats o homicidis dels fills o filles d'una dona en situació de violència masclista per castigar o destruir la dona psíquicament, que resta amb vida.	Fills i filles de la dona víctima
Temptativa de feminicidi	Els assassinats, homicidis i induccions al suïcidi en grau de temptativa, així com les agressions que han constituït un risc per a la vida de la dona supervivent.	Dones (víctimes de l'agressió fallida).

5.

Activació del Protocol

El protocol s'activarà davant de qualsevol sospita o confirmació de feminicidi, feminicidi vinculat, homicidi per violència vicària o temptativa. La detecció pot venir per part de cossos policials, serveis d'emergència, serveis socials o altres agents comunitaris. La comunicació ha de ser immediata i precisa per activar el gabinet de crisi i els serveis de suport.

Fase 1: Emergència – Detecció i activació

En conèixer-se un possible feminicidi, s'activa immediatament la fase d'emergència.

El coneixement inicial arriba mitjançant els cossos policials (Mossos d'Esquadra/Guàrdia Urbana de L'Hospitalet) i els serveis d'emergències (SEM) un cop han intervingut en l'acte violent.

Detecció i activació: un cop confirmat el suposat feminicidi per part de l'òrgan competent, es comunica la incidència a la Sala Central de Comandament i al Departament d'Igualtat i Feminismes. A escala municipal, i d'acord amb la Llei 5/2008, exigeix l'activació del protocol davant qualsevol cas de feminicidi o temptativa al territori, l'alcalde o alcaldessa o, si escau, el regidor o regidora competent, coordina la recepció de la informació.

Coordinació operativa i institucional: en paral·lel, l'Ajuntament crea immediatament un Gabinet de crisi municipal on hi participen, com a mínim, un representant del govern local (igualtat o seguretat ciutadana), forces policials (Guàrdia Urbana, Mossos d'Esquadra), justícia (Oficina d'Atenció a la Victima del Delicte), serveis especialitzats (CAID, SIE) i la Direcció de Serveis Territorials del Departament de Igualtat i Feminisme. En funció de les circumstàncies, es convidarà a participar-hi a serveis especialitzats d'altres àmbits (educació, salut...), per planificar l'actuació conjunta.

Atenció immediata: els serveis psicològics i socials especialitzats es mobilitzen de forma urgent, facilitant la possibilitat d'activar un canal de comunicació amb l'entorn més proper de la víctima i garantint una primera resposta amb perspectiva de gènere i suport emocional immediat.

Es pot activar el Servei d'Intervenció en Crisi (SIC) i el SEM per atendre la dona maltractada -si encara és viva-, els familiars i companys més propers. Aquestes intervencions garanteixen atenció psicològica d'urgència (per minimitzar l'impacte traumàtic) i, alhora, es notifica l'Oficina d'Atenció a la Victima del Delicte (OAVD) del Departament de Justícia per oferir suport jurídic. S'informa a la família sobre els drets legals (assistència jurídica, indemnitzacions per sepeli, orfanat, etc.) i s'ofereixen recursos bàsics (acollida a infants, trasllats a centres de menors, atenció sanitària i psicològica continuada, etc.).

Durant aquestes primeres 24-48 hores es garanteix la protecció de la vida de la víctima supervivent i l'estabilitat dels seus dependents, garantint la seva seguretat a través dels recursos de salut, serveis socials i cossos de seguretat.

Fase 2: Intervenció integral (post-crisi)

Després de l'emergència inicial –habitualment a partir de les 72 hores posteriors al succés– s'engega la intervenció integral de seguiment i recuperació. L'objectiu és donar suport continuat a les persones afectades (víctima, família, entorn) i coordinar tots els recursos del territori per a la seva protecció i reparació.

Es mobilitzen de forma permanent els serveis especialitzats: atenció psicològica: equips de psicòlegs clínics especialitzats continuen atenent la dona i la família per reduir l'impacte del trauma; suport jurídic i social: l'Oficina d'Atenció a la Víctima (OAVD) i altres serveis (Serveis Socials, EAP, advocacia pública) assessoren en els processos penals i civils, vetllen pel compliment dels drets (informació sobre les fases judicials, obtenció d'ordres de protecció, etc.), i gestionen prestacions socials (ajuts per sepeli, reagrupament familiar, subsidis, habitatge d'emergència).

Infants i persones dependents: en tots els casos amb menors implicats s'activa de manera immediata el sistema de protecció infantil. Tal com estableix el *Protocol d'actuació davant dels feminicidis (2024)*, «el treball s'iniciarà amb el sistema de protecció a la infància de la Direcció General de Prevenció i Protecció a la Infància i l'Adolescència (DGPPIA)» i es cooperarà entre Serveis Socials municipals i DGPPIA, respectant sempre «els drets dels nens, nenes i adolescents i el seu interès superior». Si cal, els infants es desplacen als centres d'acollida corresponents o es vinculen a famílies d'acolliment; es garanteix el seguiment psicosocial de tots ells. De la mateixa manera, si hi ha persones grans o dependents sota la cura de la víctima, es coordina la seva atenció amb els equips socials corresponents.

Entorn educatiu i comunitari: l'Ajuntament coordina mesures de suport als centres educatius afectats (per exemple, l'escola dels fills de la víctima o de l'agressor). Segons el protocol general, es treballa amb el Departament d'Educació perquè el servei d'orientació escolar (USAV) i els equips psicopedagògics intervinguin al centre, afavorint l'acompanyament emocional de l'alumnat i la comunitat educativa. A nivell comunitari, es promouen accions de suport (minut de silenci, actes institucionals, implicació d'entitats veïnals) per expressar el rebuig a la violència masclista i prevenir l'estigmatització de la família. En conjunt, aquesta fase és gestionada pel Gabinet d'Alcaldia, en col·laboració amb els referents del Departament d'Igualtat i amb els serveis especialitzats, per assegurar una cobertura integral dels recursos socials, sanitaris, educatius i jurídics.

Fase 3: Seguiment

Un cop superada la fase de crisi i estabilitzades les necessitats bàsiques, es constitueix una comissió de seguiment, coordinada pel CAID, amb reunions puntuals del gabinet de crisi –a definir la temporalitat en funció del cas– per avaluar i revisar les actuacions realitzades a partir del que marca el *Protocol d'actuació davant dels feminicidis (2024)* de la Generalitat de Catalunya. Aquesta comissió –integrada per tècnics municipals i dels diferents serveis implicats, representants de serveis socials i altres agents rellevants– es reunirà periòdicament per revisar l'evolució dels casos i proposar millores. Durant el seguiment es vigila la integració social de la víctima –en els casos de temptativa– i/o la recuperació psicològica i educativa dels fills/es, i es garanteix la continuïtat dels suports necessaris.

Paral·lelament, l'Ajuntament compleix amb l'obligació de recollir i comunicar les dades dels casos segons els criteris establerts: cada incident s'inclou en el registre oficial de violències masclistes (fitxa de seguiment), facilitant la presa de decisions futures i la comparació d'incidències. Així mateix, es deriva al Grup d'Anàlisi dels Feminicidis de la Generalitat tota la informació rellevant (aspectes policials, socials, vulnerabilitats prèvies) per nodrir els estudis i estadístiques oficials. Finalment, es revisaran periòdicament els procediments interns municipals (pla de formació, protocols socials, etc.) per incorporar-hi l'experiència adquirida i millorar el protocol. El seguiment és essencial per garantir la continuïtat de l'atenció, prevenir la revictimització i garantir la no repetició.

6.

Comunicació institucional i pública

Tota comunicació oficial sobre el cas es fa seguint els principis de responsabilitat, respecte i no-revictimització.

Segons les directrius del Departament d'Igualtat i Feminisme, els comunicats institucionals han de mostrar condol i rebuig a l'acte violent i oferir suport a la família. S'evita divulgar dades personals, imatges o detalls morboses que puguin exposar la víctima o la seva família.

Amb la confirmació dels fets, i en funció de les diverses necessitats, es durà a terme un acte de rebuig i condol. Generalment, l'acte constarà d'un minut de silenci. Els temps respecte de la convocatòria varien en funció de cadascuna de les situacions. En general, però, sol ser al cap de les primeres 24-36 hores de la confirmació dels fets. L'acte de rebuig se sol convocar conjuntament amb el decret dels dies de dol i és liderat per l'alcalde o alcaldessa.

Els missatges socials i mediàtics gestionats per l'Ajuntament segueixen recomanacions d'entitats especialitzades (CAC, observatoris, Col·legi de Periodistes) per evitar estereotips, no caure en el sensacionalisme i informar sobre recursos d'atenció a víctimes. En definitiva, la comunicació se centra en condemnar la violència masclista i recordar la disponibilitat dels serveis d'assistència (telèfons d'urgència, centres de suport) sense revictimitzar la dona assassinada.

7.

Prevenció i sensibilització

En paral·lel al protocol de femicidis, l'Ajuntament impulsa mesures preventives i de conscienciació. A nivell comunitari, es promouen campanyes públiques (formacions, xerrades, materials per difondre, punts liles a festes i esdeveniments festius de la ciutat, activitats amb entitats veïnals, entre altres) per fer visible el problema de la violència masclista i desmuntar mites sobre rols de gènere. Així mateix, es fomenten tallers escolars sobre prevenció de la violència i convivència igualitària. Finalment, es reforça la formació obligatòria del personal: l'Ajuntament vetlla perquè tots els empleats públics i els agents de seguretat rebin formació contínua en igualtat i violència masclista, tal com prescriu la Llei 5/2008 (mod. 17/2020). D'aquesta manera es garanteix que els professionals municipals estiguin preparats per detectar situacions de risc, atendre les víctimes amb sensibilitat i aplicar correctament aquest protocol.

8.

Conclusió

El femicidi no és un fet aïllat, sinó l'expressió més extrema d'un sistema de violències masclistes que interpel·la directament les institucions públiques i la societat en el seu conjunt. Amb aquest protocol, l'Ajuntament de L'Hospitalet de Llobregat assumeix el deure institucional de donar una resposta contundent, coordinada i amb perspectiva feminista davant d'aquests crims que atempten contra la llibertat, la vida i la dignitat de les dones.

Aquest document estableix els mecanismes d'actuació i coordinació entre els diferents serveis municipals i supramunicipals, des de la detecció i la intervenció immediata fins al seguiment, la reparació i la prevenció. També posa l'accent en l'acompanyament a les víctimes indirectes, especialment infants i persones dependents, i en la importància d'una comunicació pública responsable i no revictimitzadora.

Perquè aquest protocol sigui efectiu cal que sigui viu, revisable i dotat de recursos, i que s'apliqui amb compromís, coneixement i sensibilitat per part de tots els agents implicats. Igualment, és imprescindible continuar treballant des de la comunitat per trencar el silenci, desmuntar les estructures patriarcals i generar una cultura de respecte, igualtat i reparació.

Erradicar el femicidi és una responsabilitat col·lectiva. Aquest protocol és una eina clau, però només serà realment útil si es complementa amb una voluntat política clara, formació continuada, prevenció estructural i un compromís social ferm per garantir una ciutat lliure de violències masclistes.

9.

Legislació de Referència

Generalitat de Catalunya. (2024). *Protocol d'actuació davant dels feminicidis*. Departament d'Igualtat i Feminismes, Direcció General per a l'Erradicació de les Violències Masclistes. Recuperat de <https://portaljuridic.gencat.cat>

Llei 5/2008, del 24 d'abril, del dret de les dones a erradicar la violència masclista. DOGC núm. 5123, de 2.5.2008. Modificada per la Llei 17/2020, del 22 de desembre. Recuperat de <https://portaljuridic.gencat.cat>

Llei 14/2010, del 27 de maig, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència. DOGC núm. 5641, de 3.6.2010. Recuperat de <https://portaljuridic.gencat.cat>

Llei orgànica 8/2021, de 4 de juny, de protecció integral a la infància i l'adolescència davant la violència. BOE núm. 134, de 5.6.2021. Recuperat de <https://www.boe.es>

Llei orgànica 1/1996, de 15 de gener, de protecció jurídica del menor. BOE núm. 15, de 17.1.1996. Recuperat de <https://www.boe.es>

Ajuntament de L'Hospitalet